

MMF vijesti

Obnovljeni Stari most u Mostaru, Bosna i Hercegovina. Novi kredit MMF-a bi trebalo da pomogne da se podstakne okončanje reformi koje još uvijek nisu završene (foto: Dado Ruvic/Reuters/Newscom)

Zemlje i regioni

Bosna i Hercegovina: Preobražaj ekonomije

MMF vijesti

9. septembar/rujan 2016.

- Novi trogodišnji kredit MMF-a vrijedan 608 miliona USD kao pomoć vladi da sprovede ambiciozne reforme
- Glavni ciljevi: rast privatnog sektora, veće javne investicije, reforma finansijskog sektora
- Programom se promovira jedinstvena ekonomija u visoko decentraliziranoj zemlji

Bosna i Hercegovina će imati pristup trogodišnjem Proširenom aranžmanu MMF-a u vrijednosti od 608 miliona USD prema parvilima proširenog aranžmana (Extended Fund Facility - EFF) za podršku stvaranju konkurentnije ekonomije koja može privući investicije i otvoriti nova radna mjesta u privatnom sektoru.

Iako je ekonomija Bosne i Hercegovine nastavila da se oporavlja od globalne krize i u 2015. godini dostigla stopu rasta BDP-a od preko 3 posto, te iako je njen budžet bio gotovo izbalansiran u 2015. godini, zemlja još uvijek zaostaje za drugim zemljama u regionu kada je u pitanju približavanje Zapadnoj Evropi.

Uprkos nedavnom oporavku, dohodak po glavi stanovnika i dalje je na nivou od samo jedne četvrtine dohotka u zemljama Evropske unije. Preveliki javni sektor, s jednim od najviših nivoa zaposlenosti u javnom sektoru u istočnoj Evropi, je potisnuo produktivnu javnu

potrošnju za infrastrukturu. Zemlja je imala poteškoće da obezbijedi finansiranje sa međunarodnih tržišta.

U kontekstu i dalje nezavršenih strukturnih reformi, privatni sektor vodi borbu da postane nosilac ekonomskog rasta. Nivo privatnih investicija je nizak, a strani investitori se, generalno gledano, drže po strani. Kao posljedica toga, nezaposlenost je visoka - stopa nezaposlenosti među mladima je iznad 62 posto. Ne iznenađuje stoga da je u protekle dvije decenije veliki broj obrazovanih mladih ljudi napustio zemlju otišavši u Zapadnu Evropu, što također utiče na potencijal za budući rast.

U visoko decentraliziranoj zemlji, koja se sastoji od institucija Bosne i Hercegovine, dva glavna entiteta, 10 kantona, te jednog nezavisnog distrikta, teško je formulirati politike. Ovakva administrativna struktura, uspostavljena nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma, je učinila da očuvanje jedinstvenog ekonomskog prostora bude stalni izazov.

Program reformi

Početak 2015. godine, dolazeće vlade su usvojile Reformsku agendu s planovima za ekonomske i socijalne reforme, jačanje vladavine prava, borbu protiv korupcije i unapređenje javnih institucija. Reformska agenda ima punu podršku Evropske unije, MMF-a i Svjetske banke, kao i bilateralnih donatora.

"Reformska agenda je dobrodošao korak, ali uspješna implementacija će zavisiti od rješavanja pitanja ukorjenjenih interesnih grupa koje često djeluju na etničkim osnovama. To će također zahtijevati bolju koordinaciju i suradnju između vlada u okviru decentralizirane administrativne strukture. Novi program MMF-a pomaže da se sprovedu prijeko potrebne strukturne reforme i sadrži mjere za jačanje jedinstvenog ekonomskog prostora", rekao je Nadeem Ilahi, šef misije MMF-a za Bosnu i Hercegovinu.

Temeljita promjena državnog vlasništva, stvaranje agilne ekonomije

Ekonomski program Vlade koji je dobio podršku MMF-a ima tri glavna cilja.

Prvo, poboljšanje poslovnog okruženja u cilju privlačenja investicija, otvaranja novih radnih mjesta u privatnom sektoru i povećanja potencijala ekonomije za rast, kroz

- sprovođenje nedavno usvojenih reformi tržišta rada da bi se tržište rada učinilo fleksibilnijim;
- jačanje potencijala ekonomije restrukturiranjem ili prodajom velikih i često neefikasnih preduzeća u državnom vlasništvu; i
- snižavanje distorzivnih poreza na zapošljavanje u formalnom sektoru – poreznog opterećenja rada - i smanjenje fragmentiranosti unutar zemlje putem usklađivanja poreznih zakona među entitetima.

Drugo, poboljšati kvalitet vladinu potrošnje kako bi bila u funkciji poticanja rasta, putem

- smanjenja broja zaposlenih u javnom sektoru i mase zarada u javnom sektoru, te omogućavanja privatnom sektoru da postane važan akter na tržištu rada;
- poboljšanja naplate poreza kroz bolju koordinaciju između poreznih organa;
- veće potrošnje za infrastrukturu, zdravstvo, obrazovanje i investicije;
- bolje usmjerenu ciljanost socijalne potrošnje, između ostalog i putem sprovođenja penzijske reforme; i
- uvođenja fiskalne i finansijske discipline na nižim nivoima vlasti i u državnim preduzećima.

Treće, očuvanje finansijske stabilnosti i oživljavanje kreditne aktivnosti banaka kroz

- očuvanje nezavisnosti centralne banke i aranžmana valutnog odbora, kojim se obezbjeđuje sidro fiksnog deviznog kursa za sektorske politike;
- rješavanje pitanja osjetljivih banaka i poboljšanje naplate nekvalitetnih kredita i okvira za restrukturiranje radi oživljavanja kreditne aktivnosti banaka;
- usklađivanje bankarskog zakonodavstva između dva entiteta;
- jačanje koordinacije i suradnje između agencija za superviziju banaka i regulatornih agencija; i
- smanjenje fiskalnih rizika koje nosi poslovanje državnih razvojnih banaka.

Program sa MMF-om, odobren 7. septembra/rujna 2016. godine, omogućuje dodatnu finansijsku pomoć Svjetske banke, Evropske unije, i drugih međunarodnih partnera kako bi se Bosni i Hercegovini pomoglo da izvrši preobražaj svoje ekonomije.

Srodne poveznice

[Pročitajte saopštenje za štampu](#)

[Pročitajte izvještaj](#)

[Informativna brošura: Aranžman za produženo finansiranje MMF-a](#)

[Regionalni ekonomski izgledi u istočnoj Evropi](#)

[Bosna i Hercegovina i MMF](#)

[Ured MMF-a u Bosni i Hercegovini](#)